Orthodox Friendship Meeting

"Dancing" as a mean of selfexpression, and communication is one of the most important human manifestations, and it is directly related to the history, the civilisation and the progress of one's society.

Traditional dancing in Greece - "Horos"

- In Greece, the term traditional or folk dancing applies mostly to the dances of rural areas, and for the most part it is a 'product' of oral tradition rather than a written culture. In addition, Hellenic dances are characterised by "anonymity and collectivity".
- Greek dancing along with music and singing, it is strongly connected to the time when Greece was under the Ottoman Occupation, lasting from the mid-15th century until the successful Greece's War of Independence.
- During the Ottoman Occupation, Hellenes have never stopped dancing and singing, and in this way they preserved their language and their traditional music and choreography both of which particularly blossomed during the 18th and 19thcentury. Among the limited privileges that invaders granted to enslaved Greeks, was the right to practise their religion.
- Folk dancing and folk songs together with festivals and the practice of the Greek Orthodox religion were decisive factors for the preservation of the Greek national and social identity.

The Greek Music

- Greek musical history extends far back into the ancient Greece, and it is also strongly connected to the Byzantine period. Music, songs, poetry and dancing (horos), are the inseparable forms that have become synonymous to Ancient Greek civilization.
- The Great Ancient Greek Philosophers have once considered 'music' as the supreme form of education. Plato believed that: "Music is a moral law. It gives a soul to the universe, wings to the mind, flight to the imagination, a charm to sadness, and life to everything".
- Plato also considered that music elevates the soul as physical activity elevates the body.
  - From a historical point of view, the teaching of music in ancient Greece started before the teaching of the alphabet. In the 3rd century BC, the Ancient Greeks had used for the first time the letters of the alphabet to compose and play or sing music, although, they abandoned this practice in the 4th century AC till the 7th century AC, when loannis Damaskinos developed this practice once again.
- Greek traditional music differs itself from Western music in many ways. For instance, it uses a variety of intervals to separate the degrees of a scale, whereas the Western one normally uses two types of intervals, semitones and tones.

Musical instruments - Instrumentalists

Musical instruments had been used since antiquity by humans in order to accompany their songs and dances. In Islandic Greece we find small sized musical groups of 2 or 3 musical instruments called "Zygya": a music troupe accompanied by a lute and a violin. In Crete and Dodecanese we find a combination of lyre and lute. In Pontus we find lyre and tabor. In Epirotic Greece we find tabors, lyres, bagpipes, zournas, ntacharas. We also find violin, lute, clarinet, zither.

Musical instruments that are used in Greek traditional music are divided in four main groups;

Aerophones

a. flute, souravli, mantoura, kavali, zournas, clarinet.
b. bagpipes, pibroch, tsampouna, angeio, touloum shawm.

Chordophones a. Kanonaki and Zither b. Banjo c. Kementzes d. Kemanes e. Violin ■ f. Lute ■g. Oud h. Lyre i. Guitar – lute

a. Tabor
b. Toumpi
c. Toumberleki
d. Tamboutsa

Idiophone

- a. Bells
- b. Cymbals
- c. Masia
- d. Spoons
- e. Triangle
- f. Simantra
- g. Coins
- h. Sourgout
- I. Masour plexides

The geographical classification of musical instruments in Greece

Thrace

In Thrace, the most prominent musical instruments were bagpipes and fifes. Particularly popular among others was also the lyre. Other common instruments were: 'Kanonaki', oud, violin, and clarinet. Moreover, accordions were substituted by harmoniums. Further, rhythmic accompaniment instruments in Thrace considered to be the tabor, and the 'toumberleki'.

ΧΟΡΟΙ ΘΡΑΚΗΣ

1. Σουφλιουτούδα (Σουλτάνα) 2. Γιάννη μ' Γιαννάκη μ' 3. Του Μαμά τα παλικάρια 4. Γίκνα 5. Της Παπαδιάς τα παραθύρια 6. Μαντηλάτος (Καρσιλαμάς) 7. Κουτσός 8. Ποδαράκι - Ταχτί ή Ζερβοδέξιος 9. Μπαϊντούσκα 10. Μπαϊντούσκα (Μοναστηριώτικη) 11. Ζωναράδικος 12. Τριπάτης

Eastern Macedonia

- 1. Shawms
- 2. Clarinet, Violin and lute.
- 3. Lyres with 'ntaharedes'
- 4. Bagpipes and tabors.

Central Macedonia

- 1. Shawms
- 2. Tabors
- 3. Clarinet, trumpet and trombone.
- 4. Accordion and tabor
- **5.** Bagpipes

Western Macedonia

I. Clarinet, trumpet, trombone, tabor and drum.

2. Clarinet, violin, lute and tabor.

ΧΟΡΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

1. Παρτάλος 2. Συρτός Άνω Ορεινής Σερρών 3. Ζάμαντας 4. Γερακίνα 5. Νικολός 6. Λυτός 7. Μπουγατσιάς ή Διπλός (Αρραβωνιάσματα) 8. Γερόντικος 9. Παναγιώτα 10. Τ' άστριν κι' του φιγγαράκι 11. Σύρε - Σύρε 12. Μακρυνίτσα 13. Καγγελευτός Ιερισσού 14. Νιζάμικος 15. Μελικές 16. Γκάιντα 17. Τσουράπια 18. Κόρη Ελένη 19. Πατρούλα ή Πατρώνα 20. Ράϊκο

21. Κοφτός Ραϊκο 22. Μπαϊντούσκινου 23. Κυρά Μαρία 24. Πουσιντνίτσα 25. Τρεχάτος - ή Φιδίσιος 26. Ομορφούλα 27. Συμπεθέρα 28. 3ος Αντικριστός Μακεδονίας 29. Καστοριανός 30. Μάρινα 31. Στάνκενα ή Σταματούλα 32. Μουλάϊεβο 33. Ελένη άνοιξε την πόρτα 34. Τρίτα Πάτα 35. Δημητρούλα 36. Μακεδονικός χορός (Μακεδονία ξακουστή) 37. Συρτός Μακεδονίας (Καπουτζήδων) 38. Ακριτικός Φλώρινας ή Μπουφιώτικος

Φορεσιά Μακεδονία^{ς.}

Epirus and Thessaly

Clarinet, violin, lute, tabor. In some cases the accordion was substituted by harmonium.

Also, in the past, we could find in Thessaly, zithers and shawms, and tabors in Pelion.

ΧΟΡΟΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

1. Ζαγορίσιος 2. Συρτός στα τρία 3. Δόντια πυκνά 4. Μενούσης 5. Ρόβας 6. Γιαννιώτικος (Γκιουλ μπαξέ) 7. Παλαμάκια 8. Τζίτζιρας 9. Φεζοδερβέναγας 10. Βασίλω Αρχόντισσα 11. Βιργινάδα 12. Γιάννης - Κώστας 13. Γιατρός 14. Φυσούνι 15. Κλέφτες 16. Μπεράτι Ηπείρου 17. Κατσαντώνης 18. Σιαμαντάκας 19. Συρτός Μετσόβου 20. Συγκαθιστά Μετσόβου 21. Πωγωνίσιος (Βασιλικός) 22. Βλάχα Κονίτσης (Κεντημένη ποδιά)

ΧΟΡΟΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 1. Γιούργια στα Παλιούρια ή Το νερό στο ρέμα 2. Σβαρνιάρα 3. Πέρα στον πέρα μαχαλά 4. Συρτός Πηλίου 5. Της Γαλανής το Φόρεμα 6. Καγγέλι 7. Αρβανιτοβλάχικος 8. Μπεράτι Θεσσαλίας 9. Κλειστός Αργιθέας 10. Τάϊ - Τάϊ 11. Καραμπατάκι 12. Ρουγκατσιάρικος 13. Καραγκούνα 14. Πηλιορείτικος 15. Γεωργαλάκης

Φορεσιά Θεσσαλίας.

Central Greece and Peloponnese

 Musical troupes include clarinets, violins, lute, and at times zithers.
 Occasionally we find flutes, very short shawms with tabors.

ΧΟΡΟΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

- 1. Καρυατίδων ή Αραχωβίτικος
- 2. Τσακώνικος

Φορεσιά Πελοποννήσου.

Aegean Islands

- 1. Pan-pipe
- 2. Lyre and lute
- 3. Violin, zither, and lute.
- 4. 'Tsambouna with toumbi or Toumberleki'
- 5. In Mytilene we find clarinets along with trumpets and trombones.

ΧΟΡΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

Συρτός Ρόδου ή Πηδηχτός Ρόδου
 Σηλυβριανός Συρτός
 Μπάλος
 Δωδεκανησιακή Σούστα ή Σούστα Ρόδου
 Ικαριώτικος
 Τσιριγώτικος
 Γιαρ - Γιαρ
 Κεχαγιάδικος Λήμνου

Φορεσιά Αιγαίου.

The Ionian Islands

Violin, lute, guitar, and accordion. In recent years, however, we find also clarinets in Lefkada.

XOPOI IOYNIOY

Αη - Γιώργης
 Κορακιανίτικος
 Θιακός
 Συρτός Κεφαλλονιάς
 Μπάλος Κεφαλλονιάς
 Μέρμηγκας Κεφαλλονιάς
 Κερκυραϊκός (Ρούγα)
 Μπάλος Λευκάδος
 Μηλιά
 Μπαρμπούνι

Crete

Lyre with one or two lutes. Although, sometimes instead of a lyre we find a violin. Instruments that considered to be one of the oldest musical instruments are: 'Mantoura' and 'Askomantoura'.

ΧΟΡΟΙ ΚΡΗΤΗΣ

- 1. Συρτός Κρήτης (Χανιώτικος)
- 2. Πεντοζάλης
- 3. Καστρινός ή Μαλεβυζιώτικος
- 4. Σούστα Κρήτης

Asia Minor

- In Pontus there are:
- 1. 'Kementzes'
- 2. Shawm
- 3. Toulum shawm
- Tabor is a rhythmic accompaniment instrument. In the Asian coasts most popular instruments are: Violins, zithers, 'kanonaki', lute, oud and 'toumberleki'.
- In Cappadocia we find 'kemanes' and tabor again!

Cyprus

Most prominent instrument is the violin combined with lute. Also the 'pidkiauli' and 'tamboutsa'. In the past they used to play the banjo.

Choreography - The position of the male and female dancer

- Each region in Greece formed its own choreography and style to fit in with their own ways. Most dances are open circle dances, starting with the right foot and move counterclockwise. The first dancer is the leading figure.
- Most of the dances are mixed. Although there are some dances designed exclusively for men or women. In mixed dances men and women are linked by holding hands, wrists or shoulders. One man usually leads the dance. Nevertheless, women can also dance either at the beginning of the circle or by simply following the leading male dancer. Women can also hold hands, and move in concentric circles, either in the inner circle or in the outer. Although, this kind of dancing figure is only observed in some cases.

There are also, the so called contra-dance. In this kind of dances, dancers move freely, and they do not hold hands. In addition, there is also, the so called individual dancing, ie 'Zeibekiko'.

- There are also dances that form only a straight line, ie 'Hasapiko'.
- The most typical way in which dancers are linked is by extending their stretched hands, and by holding each others palms, or by keeping their bent elbows at their sides. There are also few more ways to hold hands while dancing, and these are: The 'stauroto', or holding by hands that form 'hiasti' (crossbones) or by waistbands.

Χορευτικά σχήματα

Ανοιχτός κύκλος Ασβεστάδες Διδυμοτείχου 1997 (φωτ. Πασχ. Λιγούδη)

Σε ευθεία γραμμή Σύλλογος "Αν. Ρωμυλία" Αιγινίου 2002 (φωτ. Αρχείο Γιάννη Πραντσίδη)

Κλειστός κύκλος Λύχειο Ελληνίδων Βόλου 1979 (Αρχείο Γιάννη Πραντσίδη)

Ελεύθερα σκόρπια Νάουσα 2001 (Αοχείο Γιάννη Πραντσίδη)

Ζευγαρωτά αντικρυστά χωρίς κράτημα Μεγαλομοναστήρι Λάρισας 1995 (φωτ. Αρχείο Γιάννη Πραντσίδη)

Κατεύθυνση λοξή στη φορά Νέο Μοναστήρι Φθιώτιδας 1988 (φωτ. Αρχείο Γιάννη Πραντσίδη)

Ανοιχτοί ομόκεντροι κύκλοι Αηδονοχώοι Καρδίτσας 1987 (Αρχείο Γιάννη Πραντσίδη)

Κατεύθυνση λοξή αντίθετα της φοράς Βαμβαχόφυτο Σερρών (φωτ. Αρχείο Γιάννη Πραντσίδη)

Κατευθύνσεις του χορού

Κατεύθυνση στη φορά του κύκλου Βόλακας Δράμας 1978 (φωτ. Αρχείο Γιάννη Πραντσίδη)

Κατεύθυνση αντίθετα της φοράς Μοναστηράχι Δράμας 1995 (φωτ. Αρχείο Γιάννη Πραντσίδη)

Κράτημα "θηλυκωτό" (αγκαζέ) Αηδονοχώοι Καρδίτσας 1987 (φωτ. Αρχείο Γιάννη Πραντσίδη)

Κράτημα από τους ώμους Ασβεστάδες Διδυμοτείχου 2003 (φωτ. Αρχείο Γιάννη Πραντσίδη)

Έλικοειδές σχήμα Χουλιαράδες Ιωαννίνων 1991 (φωτ. Αρχείο Αύκειο Ελληνίδων Αθηνών)

Δύο ευθείες Σύλλογος "Ανατολική Ρωμυλία" Αιγινίου (Αοχείο Δήμου Ποαντσίδη)

Κράτημα "σταυρωτό" χιαστί από τα ζωνάρια Ν. Μοναστήρι Φθιώτιδος 1988 (φωτ. Αρχείο Γιάννη Πραντσίδη)

Κράτημα "σταυρωτό" χιαστί από τα χέρια Καφπάθιοι στο συνέδοιο της Δ.Ο.Λ.Τ. 1987 (Αρχείο Γιάννη Πραντσίδη)

Κατεύθυνση στο κέντρο του κύκλου Λευκοπηγή Κοζάνης 1999 (φωτ. Αρχείο Γιάννη Πραντσίδη)

Χορός ελεύθερος χωρίς κράτημα από τα χέρια Λύχειο Ελληνίδων Βόλου 1995 (φωτ. Αρχείο Γιάννη Πραντσίδη)

Τρόποι σύνδεσης των χορευτών

Κράτημα από τις παλάμες με χέρια τεντωμένα Πετρωτά Έβρου 1988 (φωτ. Αρχείο Γιάννη Πραντσίδη)

Κράτημα από τις παλάμες με χέρια λυγισμένα Τοίχεοι Μαγνησίας 1991 (Αοχείο Γιάννη Ποαντσίδη)